

Revisionsrapport

Granskning av styrning och
uppföljning av Smålands Musik
och Teater (SMOT)

Region Jönköpings län

*Projektledare
Pär Stuesson
Certifierad kommunal
revisor*

*Projektmedarbetare
Emma Ekstén
Revisionskonsult*

Mars 2019

Innehåll

1.	Inledning	2
1.1.	Bakgrund	2
1.2.	Syfte och revisionsfråga.....	2
1.3.	Revisionskriterier	2
1.4.	Kontrollmål	2
1.5.	Avgränsning.....	3
1.6.	Metod.....	3
2.	Granskningens iakttagelser och bedömningar	4
2.1.	Nämnden för arbetsmarknad, näringsliv och attraktivitet	4
2.2.	Regionstyrelsen	8
2.3.	Övriga iakttagelser utifrån dokumentation och intervjuer	10
2.3.1.	Budget och verksamhetsplan 2018	10
2.3.2.	Delegationsordning ANA	10
2.3.3.	Delegation av ansvar och befogenheter SMOT.....	11
2.3.4.	Internkontrollplan SMOT	11
2.3.5.	Utredning om Spira.....	11
2.3.6.	Iakttagelser från intervjuer	12
3.	Revisionell bedömning och rekommendationer.....	15
3.1.	Bedömning gentemot kontrollmålen	15
3.2.	Rekommendationer.....	17

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Region Jönköpings län utövar sitt regionala kulturansvar genom bland annat kulturinstitutionen Smålands Musik och Teater (SMOT). Under hösten 2017 genomförde SMOT musikaluppsättningen *Les Misérables* som blev en stor publiksuccé. Av Region Jönköpings årsredovisning 2017 framgår att SMOT redovisade ett underskott på 9 miljoner kronor. Merparten av underskottet uppges vara hänförligt till kostnader för musikalerna *Les Misérables*.

Regionstyrelsen gav Nämnden för arbetsmarknad, näringsliv och attraktivitet (ANA) i uppdrag att redovisa bristerna i en ekonomiska och verksamhetsmässiga uppföljningen, vilka rutiner som finns för att säkerställa en relevant intern kontroll av verksamhet och ekonomi, vilken risk och konsekvensanalys som gjorts innan ett stort musikalprojekt startas, samt hur man avser att genomföra det av fullmäktige beslutade uppdraget 2018 inom befintlig budget.

Nämnden för arbetsmarknad, näringsliv och attraktivitet (ANA) beslutade under våren 2018 om ett utredningsdirektiv gällande *Utredning för vidareutveckling av Smålands Musik och Teater*. I utredningsdirektivet anges bland annat uppdraget att analysera verksamhetens ekonomi och förutsättningar i relation till framtida utveckling i syfte att föreslå eventuella förändringar när det gäller organisation.

Revisorerna har i sin revisionsplan för år 2018 uppmärksammat risker vad gäller vad gäller bristande måluppfyllelse och beslutat sig för att genomföra en fördjupad granskning.

1.2. Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att bedöma om nämnden har haft en ändamålsenlig ekonomisk styrning och uppföljning, samt om tillräckliga åtgärder har vidtagits.

- Granskningen ska besvara följande revisionsfråga: Har nämnden för arbetsmarknad, näringsliv och attraktivitet (ANA) en ändamålsenlig ekonomisk styrning och uppföljning av verksamheten?

1.3. Revisionskriterier

- Kommunallagen
- Budget med verksamhetsplan 2018
- Övriga relevanta styrdokument, exempelvis ekonomiska styrprinciper

1.4. Kontrollmål

- Vilken ekonomisk information har redovisats för nämnden?
- Vilka analyser har gjorts med anledning av den ekonomiska utvecklingen?
- Vilka beslut har nämnden fattat med anledning av den ekonomiska redovisningen?

- Vilken spårbarhet finns på fattade beslut?
- Hur har nämnden säkerställt att fattade beslut verkställs?
- Vilken information har regionstyrelsen fått i ärendet?

1.5. Avgränsning

Granskningen avser endast verksamheten inom SMOT och avser år 2018.

1.6. Metod

Granskningen genomförs genom intervjuer och dokumentgranskning. Intervjuer har genomförts med verksamhetschef för SMOT samt ekonom för SMOT. Genomgång har skett av relevant dokumentation såsom protokoll, ekonomiska uppföljningar och handlingsplaner. Vi har vid upprepade tillfällen sökt den regionala utvecklingsdirektören för en intervju, utan att ha lyckats.

Revisionsrapporten har varit föremål för sakgranskning där samtliga intervjuade getts möjlighet att sakgranska rapporten.

2. Granskningens iakttagelser och bedömningar

Enligt budgeten som är framtagen för år 2018 framgår följande:

”Region Jönköpings läns ekonomiska resultat ska vara på en nivå där såväl konjunktursvängningar som framtida åtaganden kan klaras. Det handlar om att klara pensionsåtaganden gentemot personalen, investering och finansiering i all verksamhet som Region Jönköpings län ansvarar för.”

Nedan redovisas paragrafer ur protokoll och våra noteringar som vi har gjort efter att ha tagit del av de handlingar som finns i ärendet för utvalda protokoll. Protokollen redovisas i kronologisk ordning under respektive revisionsobjekt. Den kronologiska ordningen gäller inte för punkten *Informationsärenden och aktuellt*.

2.1. Nämnden för arbetsmarknad, näringsliv och attraktivitet

2.1.1. Nämnden för arbetsmarknad, näringsliv och attraktivitet - presidium

§ 58, § 70, § 86, § 99, § 115, § 133, § 144 – Ekonomisk uppföljning Smålands musik och teater

Noteringar

Löpande under året har nämndens presidium tagit del av ekonomisk uppföljning för SMOT. Punkterna behandlar aktuellt ekonomiskt läge för SMOT. Nämndens presidium fattar inga beslut med anledning av den redovisade informationen. Den regionala utvecklingsdirektören framhåller att det vid samtliga tillfällen lagt ansenlig tid på denna punkt och informationen har varit djuplodad och utgått från den åtgärdsplan verksamheten gjort för att hålla budget. Nämndens presidium har enligt den regionala utvecklingsdirektören i tydliga ordalag uppmanat SMOT att säkerställa att budgeten hålls, vilket ej är spårbart i protokoll. De underskott som funnits när det gäller konferenser och uthyrning har kommunicerats löpande till nämndens presidium under året.

§ 3, § 37 – Information om Smålands Musik och Teater

Noteringar

Verksamhetschef och ekonom från SMOT samt direktör för utbildning och kultur redovisar totalt preliminärt ekonomiskt utfall 2017 för SMOT. Vidare redovisades utfall för ”Les Misérables” samt budgetprocessen för denna. Åtgärder för en förbättrad ekonomisk uppföljning, budgetförsättningar år 2018 samt en fördjupning av budgeten för ”On the town” redovisas.

Av § 37 framgår att presidiet löpande kommer att informeras om kostnader gentemot budget, biljettförsäljning, producenter, linjechefer m m. Vidare redovisas pågående produktioner och förberedelser inför framtida produktioner.

§ 14 – Uppdrag kring planering och uppföljning av större produktioner vis SMOT

Noteringar

Uppdrag har lämnats att ta fram förslag till beslut för förbättrad planering och uppföljning av större produktioner. Förslag för planering och uppföljning med tidplan överlämnas. Nämndens presidium föreslår att godkänna plan för planering och uppföljning av större produktioner vid SMOT under år 2018.

§ 28 - Uppföljning av större produktioner vid SMOT

Noteringar

Representanter från SMOT informerar om åtgärdsplaner och det fortsatta arbetet med framtida produktioner. Enligt information i nämnden maj 2017 har SMOT fått bidrag från kulturrådet att i interregional samverkan utveckla en nyskriven svensk musikal. I ett inriktningsbeslut föreslås att en ansökan till Kulturrådet om att ta del av ytterligare medel till den fortsatta utvecklingen av samarbetsprojektet i form av en ”musikalplattform”. Nämndens presidium beslutar att ger regionledningskontoret i uppdrag att ta fram en tjänsteskrivelse för att söka medel till den fortsatta utvecklingen av det interregionala samarbetsprojektet ”Musikalplattform”.

§ 64, § 102 – Uppdrag – Vidareutveckling av Smålands Musik och Teater

Noteringar

Regionledningskontoret får i uppdrag att ta fram ett utredningsdirektiv inför nämnden. SMOT ska fortsatt bidra till attraktivitet i länet och ta ett steg in i framtiden.

Av § 102 framgår att i syfte att skapa förutsättningar för en god fortsatt utveckling för SMOT som scenkonstinstitution har en utredning gjorts för att följa upp och analysera utvecklingen de senaste fem åren, identifiera verksamhetens potential inför framtiden och utifrån en omvärldsanalys presentera förslag till utvecklingsåtgärder. Regionala utvecklingsdirektören redovisar utfört uppdrag för presidiet och ett utökat utredningsuppdrag föreslås.

2.1.2. Nämnden

§ 7, § 23, § 88, §, 102, § 118 – Informationsärenden och aktuellt

Noteringar

Vid nämndens sammanträde 2018-01-24 § 7 informerar direktören för utbildning och kultur, tillsammans med verksamhetschef och ekonom för SMOT resultatet för år 2017 samt de största avvikelserna i produktionerna. Budget och utfall för *Les Miserables* samt åtgärder för en förbättrad ekonomisk och uppföljning och budgetförutsättningar för år 2018 redovisades. Det finns inga handlingar till ärendet. Nämnden fattar heller inget beslut avseende den redovisade informationen.

Vid nämndens sammanträde 2018-03-01 informerar representanter från SMOT om åtgärdsplaner och det fortsatta arbetet med framtida produktioner. Presentation av planering av år 2019, avseende större produktioner med kostnads- och intäktskalkyl samt riskbedömningar lämnades. Redovisning kring tänkbara större produktioner för 2020 och 2021 lämnades också. Det finns inga handlingar till ärendet. Nämnden fattar heller inget beslut avseende den redovisade informationen.

Vid nämndens sammanträde 2018-09-19 informerar regional utvecklingsdirektören om pågående uppdrag inom regional utveckling och utbildning och kultur, samt redovisar utredningsuppdraget för SMOT:s vidareutveckling. Det finns inga handlingar till ärendet. Nämnden fattar heller inget beslut avseende den redovisade informationen.

Vid nämndens sammanträde 2018-10-17 informerar regionala utvecklingsdirektören om personalärende och den arbetsrättsliga processen vid SMOT. Det finns inga handlingar till ärendet. Nämnden fattar heller inget beslut avseende den redovisade informationen.

Vid nämndens sammanträde 2018-11-21 informerar regionala utvecklingsdirektören om aktuellt läge vid SMOT. Det finns inga handlingar till ärendet. Nämnden fattar heller inget beslut avseende den redovisade informationen.

§ 8 – Uppdrag kring planering och uppföljning av större produktioner vid SMOT

Noteringar

Vid sammanträdet 2018-01-24 beslutar nämnden att godkänna plan för planering och uppföljning av större produktioner vid Smålands Musik och Teater under år 2018. Sammanfattningen av ärendet beskriver att musikalen *Les Misérables* har visat sig kosta väsentligt mer än kostnadskalkyl visat. Uppdrag har lämnats att ta fram förslag till beslut för förbättrad planering och uppföljning av större produktioner. Förslag för planering och uppföljning med tidplan överlämnas. Av handlingarna till ärendet framgår att det i december år 2017 upptäcktes att kostnadskalkylen för musikalen *Les Misérables* visade en avvikelse på ca 6 miljoner i ökade kostnader. Intäktskalkylen visar ett visst överskott. Med anledning av det gav ANA direktören för utbildning och kultur i uppdrag att vid presidium och nämnd i januari redovisa SMOT:s preliminära resultat för år 2017 och planering inför 2018. Regiondirektören fick i uppdrag att lämna förslag för förbättrad planering och uppföljning av större produktioner vid SMOT. Uppdraget syftade till att förebygga budgetavvikelser samt tidigt uppmärksamma och bedöma riskfaktorer.

Av handlingarna till paragrafen framgår även att regionstyrelsen 2017-12-19 gav ANA i uppdrag att redovisa följande:

- Bristerna i den ekonomiska och verksamhetsmässiga uppföljningen
- Vilka rutiner som finns för att säkerställa en relevant intern kontroll av verksamhet och ekonomi?
- Vilken risk- och konsekvensanalys som gjorts innan ett stort musikalprojekt startas?
- Hur avser man att genomföra det av fullmäktige beslutade uppdraget 2018 - inom befintlig budget för 2018?
- Nämnden ska också redovisa hur Region Jönköpings län som arbetsgivare lever upp till ansvaret för arbetsmiljö-, risk- och säkerhetsfrågor i enlighet med lagar och föreskrifter samt återkoppla till styrelsen de fackliga synpunkter som framförts under hösten.

I handlingarna redovisas också planering och uppföljning av större produktioner vid SMOT:

- Presentation av resultat 2017 med fördjupad redovisning och analys av den stora produktionen musikalen *Les Misérables*. Ska presenteras i ANA i januari.

- Presentation av 2018 års planerade verksamhet med kostnads- och intäktskalkyler samt riskbedömningar med tonvikt på större produktioner. Ska presenteras i ANA i januari.
- Ekonomisk uppföljning avseende större produktioner under 2018. Månatligen i presidium och vid behov i nämnd.
- Presentation av planering inför 2019, avseende större produktioner med kostnads och intäktskalkyler samt riskbedömningar. Ska presenteras i ANA i februari.

Av ANAs protokoll från januari månad kan vi inte utläsa om ovan har redovisats i enlighet med planeringen utöver det som redovisas i § 7. I februari är det inget sammanträde. I mars informeras nämnden om presentation av planering inför år 2019 avseende större produktioner med kostnads och intäktskalkyler samt riskbedömningar.

§ 9 – Svar på frågor angående SMOT

Noteringar

Nämnden beslutar att överlämna svar på frågor till regionstyrelsen då regionstyrelsen gav 2017-12-19 ANA i uppdrag att redovisa svar på ett antal frågor kopplade till underskott i musikalerna *Les Misérables*. Av handlingarna till ANA framgår inte svaren på frågorna.

§ 27 - Verksamhetsberättelse, Utbildning och kultur

Noteringar

Nämnden beslutar att lägga redovisad verksamhetsberättelse för år 2017 till handlingarna. Verksamhetsberättelsen beskriver att SMOT för år 2017 har ett negativt resultat om cirka 9 miljoner kronor. Underskottet går till stora delar att härleda till *Les Misérables*. Vid verksamhetsberättelsens framtagande pågick analyser och aktiva åtgärder för att förhindra budgetavvikelse för år 2018.

§ 37 - Årsredovisning

Noteringar

Nämnden beslutar att godkänna årsredovisning för år 2017 avseende de delar som avser nämndens verksamhet och utgiftsområden. Av årsredovisningen framgår bland annat att kulturverksamheten totalt sett redovisar underskott på 7,7 miljoner kronor. SMOT redovisar underskott på 9 miljoner kronor. Merparten av underskottet är hänförligt till kostnader för musikalerna *Les Misérables*. Ett överskott på 1,3 miljoner kronor återfinns inom övrig kulturverksamhet.

§ 54 – Uppdrag – Vidareutveckling av SMOT

Noteringar

Nämnden godkänner ett utredningsdirektiv i syfte att skapa förutsättningar för en god fortsatt utveckling för SMOT som scenkonstinstitution genom en utredning. Denna ska göras för att följa upp och analysera utvecklingen de senaste fem åren med särskilt fokus på verksamhetens inre och yttre attraktivitet, identifiera verksamhetens potential inför framtiden och utifrån en omvärldsanalys presentera förslag till utvecklingsåtgärder. Det finns inga handlingar i kallelsen som rör ärendet.

§ 69 – Tertialrapport 1 per april 2018**Noteringar**

Nämnden godkänner tertialrapport 1 per april 2018 avseende de delar som avser nämndens ansvarsområden. Av tertialrapporten framgår att den säsongsplan som låg till grund för budget och tertialmål för SMOT har genomgått ett antal förändringar på grund av det negativa ekonomiska resultatet för SMOT år 2017. Vissa föreställningar har flyttats, andra har strukits. Därför är de målvärden som beslutades i budgeten för år 2018 inte i fas med den faktiska verksamheten. Tertialrapporten visar vidare på att SMOT:s ekonomiska prognos uppgår till -0,6 mnkr. Anledningen är att konferensverksamheten för närvarande inte når upp till budgeterad nivå.

Åtgärder med bland annat ökad marknadsföring genomförs för att försöka förbättra resultatet under resterande del av året. Inga budgetavvikelse vad avser vårens produktioner redovisas.

§ 80 – Budget 2019 med flerårsplan för 2020-2021 ANA**Noteringar**

Nämnden beslutar att överlämna förslag till *Budget och verksamhetsplan 2019* med flerårsplan 2020-2021 till regionstyrelsen. Av handlingarna framgår bland annat SMOT under år 2019 fortsätta verka för att utveckla långsiktiga överenskommelser och samarbeten med kommuner och/eller lokala aktörer. Vidare framgår det av budgetdokumentet att Region Jönköpings län grundligt ska utreda verksamheten, ledningen och organisationen på SMOT innan ett moget ställningstagande gällande en eventuell bolagisering kan tas. Under kommande budgetperiod ser nämnden inte att det är möjligt.

§ 104 – Delårsrapport tertial 2 - 2018**Noteringar**

Nämnden beslutar att godkänna delårsrapport tertial 2-2018 för de delar som avser nämndens ansvarsområden. Av delårsrapporten framgår att arbetet med förbättringsåtgärder avseende SMOT:s ekonomi fortsätter. De utvecklingsprojekt som medarbetarenkäten år 2016 resulterade i fortgår resten av året i samarbete med HR-konsult och AME. Prognosen för SMOT visar en negativ budgetavvikelse på 0,8 mnkr. Förklaringen är dels att konferensverksamheten inte når intäktskravet och att hyresintäkterna är något lägre än beräknat.

2.2. Regionstyrelsen

Utöver nedanstående punkter beslutar även regionstyrelsen om delårsrapporter och budget där regionstyrelsen föreslår regionfullmäktige att godkänna dessa. Inga särskilda beslut fattas utifrån dessa som berör specifikt SMOT.

2017-12-19 § 239 – Övrig fråga**Noteringar**

Inom ramen för regionstyrelsens ansvars- och uppsiktsplikt och med anledning av den ekonomiska utvecklingen vid SMOT ska ANA enligt beslutet återkomma till regionstyrelsen med en redovisning av:

- Bristerna i den ekonomiska och verksamhetsmässiga uppföljningen
- Vilka rutiner som finns för att säkerställa en relevant intern kontroll av verksamhet och ekonomi?

- Vilken risk- och konsekvensanalys som gjorts innan ett stort musikalprojekt startas?
- Hur avser man att genomföra det av fullmäktige beslutade uppdraget 2018 - inom befintlig budget för 2018?

Nämnden ska också till regionstyrelsen redovisa hur Region Jönköpings län som arbetsgivare lever upp till ansvaret för arbetsmiljö-, risk och säkerhetsfrågor i enlighet med lagar och föreskrifter samt återkoppla till styrelsen de fackliga synpunkter som framförts under hösten år 2017. Till ärendet finns inga handlingar utöver frågorna som framgår av protokollet.

§ 7 – Smålands musik och teater

Noteringar

Direktören för utbildning och kultur samt verksamhetschef för SMOT svarar på frågor om ekonomi- och verksamhetsplanering. Av handlingarna till paragrafen framgår svar på de frågor som ställdes 2017-12-19 § 239. Bland annat framgår det av tjänsteskrivelsen att uppdraget kommer att genomföras inom ramen för budget genom att stryka eller flytta fram produktioner, införande av särskilda anställningsrestriktioner, inköpsrestriktioner samt ett antal ytterligare kostnadsreducerande åtgärder. Även om vissa produktioner kommer att utgå, avser SMOT att genomföra ett 80-tal egenproduktioner inom samtliga scenkonstområden och därmed uppnå det uppdrag som stat och region gett verksamheten. Regionstyrelsen fattar inget beslut med anledning av rapporteringen.

§ 202 – Översyn av verksamhetsområdet utbildning och kultur

Noteringar

Regionstyrelsen beslutar att Utbildning och kultur sammanförs med Regional utveckling och att regional utvecklingsdirektör är ansvarig för båda verksamheterna. Vid paragrafen får också regionstyrelsen information om pågående utredning av SMOT. Av handlingarna till paragrafen framgår att SMOT uttrycker ett behov av att utveckla sin egen stab med specifik kompetens utan att därför rikta kritik mot den nuvarande staben. Vidare beskrivs det att Utbildning och kultur är ett av de minsta verksamhetsområdena inom Region Jönköpings län, vilket enligt handlingarna kan tala för att samorganisera verksamhetsområdet med avdelningen regional utveckling där en avgörande fråga är också vad som blir resultatet av översynen av SMOT.

§ 238 – Aktuell information

Noteringar

Regiondirektören informerar om centrala fackliga förhandlingar kring personalärendet vid SMOT. För paragrafen finns inga handlingar och inga beslut fattas med anledning av redovisningen.

2.3. Övriga iakttagelser utifrån dokumentation och intervjuer

Nedan följer iakttagelser utifrån erhållen dokumentation och utifrån de intervjuer som genomförts.

2.3.1. Budget och verksamhetsplan 2018

Budget med verksamhetsplan för området utbildning och kultur beslutades av ANA 2017-12-13 § 138. Budgeten innehåller följande fyra mål som rör Smålands musik och teater:

Mätetal	Periodicitet	Målvärde 2018
♂ Publik Smålands Musik och Teater - Kulturhuset Spira	Tertial	70 000
♂ Publik Smålands Musik och Teater - utanför kulturhuset Spira	Tertial	30 000
♂ Publik vid föreställningar för barn och ungdom	Tertial	25 000
♂ Andel kommuner inom länet där det varit föreställningar eller annan kulturverksamhet	Tertial	100%

Vid granskningstillfället är inte årsbokslutet färdigställt, men av intervjuer och insamlat material framgår att målen till största delen kommer att uppnås. För år 2018 gör verksamheten ett underskott om 1,2 mnkr.

2.3.2. Delegationsordning ANA

Delegationsordningen för ANA antogs av nämnden 2016-02-05 § 6. Av delegationsordningen framgår att beslut som är fattade på delegation ska anmälas till nämnden vid nästkommande sammanträde, såvida annat inte anges i delegationsordningen. Beslut som regiondirektören har vidaredelegerat ska av beslutsfattaren anmälas till regiondirektören, som i sin tur anmäler beslutet till nämnden. Anmälan ska ske enligt särskild rutin.

Utöver de beslut som kan fattas enligt delegationsordningen fattar regionens tjänstemän s.k. verkställighetsbeslut eller verkställighetsåtgärder. Med verkställighet avses åtgärder som en tjänsteman utför i den dagliga verksamheten och inom ramen för de arbetsuppgifter som normalt ingår i befattningen. I det dagliga arbetet utgår verkställighet ofta från beslut som regleras i lag eller avtal. För att ett beslut ska ses som verkställighet får det inte föreligga några alternativa lösningar av principiell och övergripande natur. Det måste också finnas politiskt fastställda mål för verksamheten samt en politiskt fastställd ekonomisk ram. Vid beslut av ekonomisk art är beslutsfattaren (beslutsattestant) skyldig att kontrollera att det finns medelstäckning för avsett ändamål innan beslut fattas. De flesta beslut av ekonomisk art inom budgetramen och för i budgeten eller i annat beslut fastställt ändamål betraktas som verkställighetsbeslut. Detta gäller också beslut som rör förvaltningen och Regionens interna förhållanden. Verkställighetsbeslut behöver inte anmälas till nämnden.

Gällande SMOT finns följande delegation:

Tabell 1: Delegation som avser SMOT

Beslut	Delegering till	Får vidaredelegeras
Rätt att ingå avtal om samarbete, partnerskap m.m. inom Smålands musik och teaters verksamhet	Regiondirektör	Ja
Rätt att hyra ut och sälja produktioner inom Smålands musik och teaters verksamhet	Regiondirektör	Ja

2.3.3. Delegation av ansvar och befogenheter SMOT

Verksamhetschefen för SMOT har tagit fram ett dokument benämnde *Delegation av ansvar och befogenheter*. Dokumentet innehåller beslutsfrågor och vem i organisationen som är ansvarig för dessa. Bestämmelserna avser punkter såsom:

- övergripande frågor (bl.a. strategiska frågor, organisationsfrågor och policyfrågor)
- risk och säkerhet
- avtal
- upphandling och inköp
- investeringar
- försäljning
- personalfrågor
- produktion (samtliga beslut om produktioner i form av bl.a. budget och köp av produktion är verksamhetschefen ansvarig för)
- beslutsattestordning

Dokumentet är inte antaget av ANA utan ses av de intervjuade som ett internt dokument i verksamheten.

2.3.4. Internkontrollplan SMOT

Verksamhetschefen tog i augusti år 2018 fram en internkontrollplan för verksamheten. Denna är ej antagen i ANA och resultatet av denna rapporteras inte heller till nämnden. Planen innehåller flera delar, däribland en beskrivning av SMOT:s verksamhet, ledning styrning och intern kontroll år 2018, aktörer och deras roller, behörig beslutsattest, tillgänglighet samt ständiga förbättringar. Varje avsnitt innehåller en detaljerad beskrivning av hur verksamheten arbetat med de olika frågorna samt i vilka avseenden risker kan uppstå inom de olika områdena.

2.3.5. Utredning om Spira

Konsultföretaget Organisationspsykologerna har på uppdrag av den regionala utvecklingsdirektören genomfört en tvådelad utredning av arbetsmiljöarbetet på SMOT. Vid granskningstillfället är den första delrapporten färdigställd. Sammanfattningsvis påvisar rapporten att situationen på musikavdelningen är mycket allvarlig och påverkar hela SMOT. Rapporten visar vidare att både medarbetare och ledning arbetar under ohälsosam stress som äventyrar både medarbetares och chefers långsiktiga hälsa och på sikt även verksamheten. Enligt konsulterna behöver åtgärder vidtas som behandlar både de synliga och dolda aspekter som underminerar ledningens förutsättningar att etablera ett optimalt samarbete med musikerna. Konsulterna är i rapporten försiktigt optimistiska om den framtida utvecklingen kring arbetsmiljön.

2.3.6. Iakttagelser från intervjuer

ANAs intresse av SMOT ökade i samband med att produktionen *Les Miserables* gick med ett underskott gentemot budget. Som kan utläsas av noteringarna från protokollen i avsnitt 2.2 fick verksamheten i uppdrag att ta fram en åtgärdsplan för att komma tillrätta med underskottet och att undvika sådana framöver. Det togs fram en åtgärdsplan av verksamheten och sedan i början av år 2018 har SMOT arbetat med samtliga delar i åtgärdslistan. Av intervjuer framgår att de flesta åtgärderna numera är genomförda eller pågår, se nedan.

Åtgärder	Status
Inlöst OB för artister	Klart
Förbättrad planering av teknisk personal	Pågår
Traktamente, reseersättning etc. i nya mallar	Klart
Teknisk utrustning, inventering	Pågår (Fas 1 klart)
Nya inköpsrutiner	Klart
Policy angående boende för artister mfl	Klart
Kontraktsmallar (granskas av HR och svensk scenkonst)	Klart
Anställningstid för artister	Klart
Samverkansavtal med SYMF och TF	Klart med Tf/ ledarna/vision
Arbetstidsavtal SYMF och TF	Pågår
Nya principer för delegation av produktioner	Klart
Produktioner 2018	Klart
Ändrad tidpunkt för månadsuppföljning	Klart
Felkonterade fakturor	Klart
Underlag till förbättrad ekonomisk uppföljning	Klart

Under intervjuerna får vi beskrivet vad som orsakade underskottet i *Les Miserables*. Produktionen hade en ekonomisk ram att förhålla sig till. Under produktionens gång såg den enligt budgetansvarig ut att kunna hålla budget, men under hela tiden fanns ett problem att fakturor felkonterades (700 fakturor), med ett belopp om ca 2,8 mnkr. Fakturorna gick till den centrala fakturaenheten på regionen som sedan konterade fakturorna. Fakturorna attesteras sedan av budgetansvarig. När budgetansvarig skulle göra sin ekonomiska uppföljning var kostnaderna inte redovisade på rätt kostnadsslag. Ekonomiavdelningen på SMOT fick gå igenom alla fakturor för att säkerställa att konteringen blev korrekt. Av intervjuer framgår vidare att den centrala fakturaenheten har hanterat fakturorna under flera års tid, men att fakturaenheten aldrig riktigt har lärt sig hanteringen av de fakturor som avser SMOT. Detta då konteringarna skiljer sig från övriga regionens konteringar. Som en del i åtgärds paketet enligt bilden ovan har SMOT fått en ny kontaktperson på fakturaenheten.

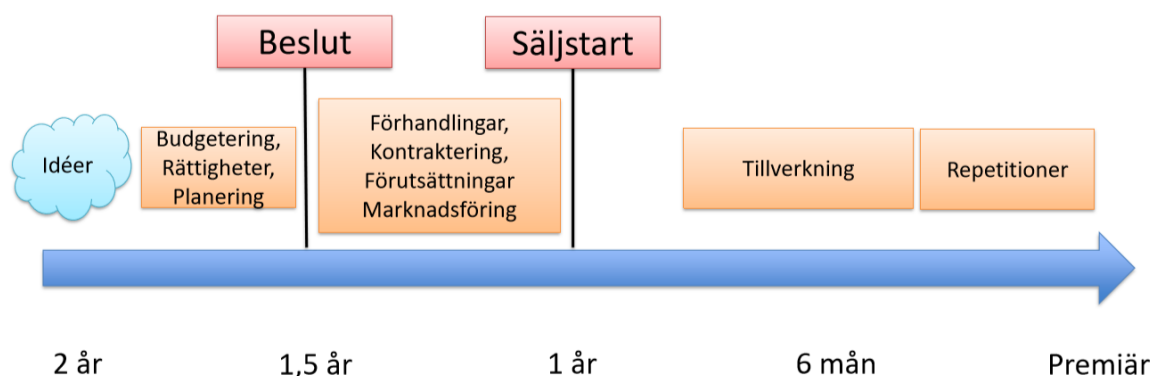
I slutet av år 2017 visade det sig också att budgetansvarig inte hade uppmärksammat vissa viktiga aspekter, utöver lönekostnader, såsom traktamentskostnader, resekostnader, logikostnader osv. som medförde att det inte upptäcktes förrän efter utbetalning. För att undvika liknande situationer har budgetmallarna uppdaterats och kontrakt anpassats.

Då produktionstiderna är långa och kostnader i flera avseenden inte kommer löpande gör ekonomen på SMOT periodiseringar löpande.

Varje produktion har en producent som är budgetansvarig. Denna person ansvarar för att varje månad göra en uppföljning av budgeten och därtill också lägga en prognos för året. Varje månad i samband med uppföljningen sker en avstämning mellan budgetansvarig och ekonomen på SMOT för den som begär det. När uppföljningen är färdigställd har ekonomen på SMOT en avstämning med ekonomichefen för verksamhetsområdet. *Les Misérables* budgeterades 2015 och bytte producent sommaren 2016 då den övertogs av en producent som hade genomfört produktionen tidigare. Även denne valde att avsluta sin tjänst och en ny rekryterades sommaren 2017. Då hade redan budgetansvaret landat hos produktionschefen som behöll det ekonomiska ansvaret under resterande del av produktionen. Det framhålls under intervjuer att det till skillnad från när underskottet i *Les misérables* uppdagades numera finns en bättre uppföljning av ekonomin ner på personnivå. Budgetmallarna innehåller numera fler kostnadslag än vad de gjorde tidigare. Vi har i granskningen fått ta del av de ekonomiska underlag som används för att skapa prognoser.

Av intervjuerna framgår att nämnden inte har varit delaktiga i verksamheten i någon större utsträckning. Nämnden bjöd in tjänstemännen i samband med att underskottet uppdagades, men i övrigt har det varit få kontakter mellan verksamheten och nämnden.

Nämnden fattar inte några beslut om budget kring produktioner och liknande. Verksamhetschefen beskriver problematiken kring de större produktioner som ska sättas upp och i att finnas i en offentlig miljö. Detta dels med anledning av att planeringstiden för en produktion är nästan två år lång och dels med anledning av att förhandlingar sker med de som ska medverka i produktionerna. Då nämndens protokoll är offentliga hade ett beslut från nämnden inneburit att förhandlingsläget gentemot artister och upphovsrättsinnehavare försämrats och i vissa fall omöjliggjorts. Verksamhetschefen menar att nämnden inte kan få detaljerad information på grund av offentlighetsprincipen om vilken produktion som ska sättas upp innan förhandlingarna är avslutade. Processen ser ut enligt följande:

Figur 1 Enligt presentation från verksamhetschefen

Vidare framgår det även att det är upp till de konstnärliga ledarna/cheferna inom verksamheten att ha önskemål och bestämma repertoar. Repertoarbeslut är inte nämndens uppgift. Det är producenternas uppgift att räkna fram en kostnadsbudget per produktion samt marknadsavdelningens ansvar att räkna fram intäktsbudget. Därefter fattas pro-

duktionsbeslut av verksamhetschefen när det totala produktionsnettot är på en rimlig nivå inom ramen för verksamhetens totala budget. Varje produktion har en egen budget där intäkter och kostnader ingår. Den ansvariga för produktionen får sedan skriva under en överenskommelse där de förbinder sig till att hålla gällande budget. Skulle något oväntat ske som medför att budgeten inte hålls sker en dialog om hur underskottet kan hämtas in i andra produktioner och eller i andra delar inom verksamheten. Vidare framhålls det under intervjuer att det är lång väg till politiken. Det finns flera led som ska passeras och verksamheten träffar själva sällan nämnden för att berätta om aktualiteter.

3. *Revisionell bedömning och rekommendationer*

Vi bedömer att nämnden för arbetsmarknad, näringsliv och attraktivitet (ANA) under år 2018 i begränsad utsträckning haft en ändamålsenlig ekonomisk styrning och uppföljning av Smålands musik och teater (SMOT). Vi grundar vår bedömning på att det endast finns en begränsad spårbarhet i nämndens styrning och uppföljning av SMOT. Nämndens engagemang för SMOT ökade när budgetunderskottet för Les Misérables uppstod. Nämnden har uppmanat verksamheten att ta fram en åtgärdsplan för att förhålla sig till den budget som SMOT erhåller från Regionfullmäktige. Vi ser inte att nämnden efter detta följt upp att åtgärdsplanen följts.

Vi bedömer att nämnden har haft en allt för passiv styrning och uppföljning avseende SMOT. Vi bedömer däremot att den åtgärdsplan som SMOT vidtagit, efter underskottet år 2017 på 9 mnkr beroende på Les Misérables, varit till gagn för den ekonomiska styrningen av verksamheten. Det finns ingen spårbarhet i nämnden att de tagit del av de åtgärder som verksamheten vidtagit.

Vi bedömer att den ekonomiska styrmodell som SMOT tagit fram för verksamheten och för de olika aktiviteterna och produktionerna som genomförs, kommer att leda till att den ekonomiska styrningen blir tydligare och att uppföljningen blir mer ändamålsenlig och förutsättningarna för att snabbt kunna sätta in eventuella åtgärder kommer att öka. Vi bedömer vidare att verksamheten arbetar systematiskt för att skapa en effektiv styrning och uppföljning av verksamheten och som följer de politiska intentionerna från Regionfullmäktige.

3.1. *Bedömning gentemot kontrollmålen*

Kontrollmål	Kommentar
Vilken ekonomisk information har redovisats för nämnden?	Ej uppfyllt Vi bedömer att ANA inte har fått tillräcklig ekonomisk information för att agera då underskottet upptäcktes sent under år 2017 avseende framförallt Les Misérables. Vi anser inte heller att nämnden fått tillräckligt med information för att förhindra det underskott för år 2018 som hänförs till minskade intäkter från konferensverksamheten. Nämndens presidium har löpande fått information om den ekonomiska situationen för SMOT. Spårbarheten i beslut och ställningstagande är låg i den dokumentation som vi tagit del av.

De besparingsåtgärder som redovisats för nämnden har inte varit föremål för systematisk uppföljning men har till stor del verkställts av verksamheten.

Vilka analyser har gjorts med anledning av den ekonomiska utvecklingen?

Delvis uppfyllt

Vi bedömer att nämnden sammantaget genomförts för få analyser med anledning av den ekonomiska utvecklingen och att det saknas en spårbarhet i hur nämnden följt verksamheten under år 2018. Vi noterar att nämnden uppmanat verksamheten att ta fram en åtgärdsplan. Nämnden har sen inte tagit del av huruvida åtgärdsplanen upprättats eller följts.

Vilka beslut har nämnden fattat med anledning av den ekonomiska redovisningen?

Delvis uppfyllt

Vi bedömer att nämnden endast delvis fattat beslut utifrån tillgänglig ekonomisk information. I samband med tertialrapporter år 2018 där verksamheten påvisar en prognos med ett underskott beslutar nämnden att lägga informationen till handlingarna.

Vilken spårbarhet finns på fattade beslut?

Delvis uppfyllt

Vi bedömer att spårbarheten i fattade beslut är svag efter att ha tagit del av handlingar till aktuella beslutsparagrafer.

Hur har nämnden säkerställt att fattade beslut verkställs?

Delvis uppfyllt

Vi bedömer att nämnden inte aktivt har följt upp de beslut som fattats. Nämnden har inte heller ställt tydliga krav på SMOT att arbeta för en budget i balans år 2018. De ekonomiska redovisningar och åtgärdsplaner som har redovisats för nämnden har inte varit tillräckliga för att nämnden ska kunna fatta beslut utifrån dem.

Vilken information har regionstyrelsen fått i ärendet?

Uppfyllt

Vi bedömer att regionstyrelsen fått information i ärendet och även ställt frågor till nämnden för arbetsmarknad, näringsliv och attraktivitet med anledning av underskottet och inom ramen för styrelsens uppsiktsplikt.

3.2. Rekommendationer

Vi rekommenderar nämnden för arbetsmarknad, näringsliv och attraktivitet att vidta följande åtgärder:

- ANA bör i större utsträckning arbeta med uppföljning och utvärdering på ett mer systematiskt sätt av sin verksamhet för att säkerställa att fattade politiska beslut verkställs.
- ANA bör också i större utsträckning engagera sig i SMOT:s verksamhet och dess styrning och uppföljning. Verksamheten bör årligen ges möjlighet för nämnden att redovisa planer och uppföljning av verksamheten.

2019-03-25

Pär Sturesson

Projektledare

Jean Odgaard

Uppdragsledare